

Európska versus národná identita

(Esej)

Myšlienka spojenia Európy sa tu objavovala už dlhé roky. Vstup krajín do Európskej únie priniesol mnoho zmien a otázok, ktorým musíme čeliť takmer každodenne. Stretávame sa s názormi, ktoré jednoznačne podporujú proces integrácie štátov Európy, no na druhej strane stále nájdeme jedincov, ktorí sa prikláňajú k rozvíjaniu národného povedomia.

Národné vedomie bolo vždy predovšetkým vedomím spoločného osudu. Zdrojom integrity národného spoločenstva je jazyk a kultúra, vzdelanosť, možnosť odvolať sa na spoločnú dejinnú skúsenosť, na schopnosť vypracovať a obhájiť svoje vlastné videnie skutočnosti. Národná identita však musí byť kompatibilná s európskym povedomím. Problém hľadania správneho pomeru medzi európskou a národnou identitou je len jedným z mnohých, ktorým dnes musíme čeliť. Sme čoraz viac vystavovaní rôznorodosti vo svete hodnôt. Máme tendenciu porovnávať sa s inými. Chceme sa približovať k ostatným, no považujeme za dôležité zachovať si svoju vlastnú „tvár“.

Integrácia na občianskom princípe, či už v rámci jedného štátu, alebo v rámci Európy, by nemala znamenať etnickú asimiláciu, pretože nie je v rozpore s rozvojom kultúrnej a národnej identity. Preto sa aj kultúrna spolupráca v Európskej únii vyznačuje proklamovanou vôľou chrániť nielen spoločné európske kultúrne dedičstvo, ale aj vlastnú kultúrnu identitu každej krajiny a každého regiónu. Kultúra je chápaná ako suverénna záležitosť každého členského štátu.

Európska únia nám poskytuje mnoho ekonomických výhod, napríklad voľný pohyb osôb, kapitálu i tovarov a služieb. Nesmieme však zabúdať, ako jednoducho sa môžu veci obrátiť, a preto je dôležité, aby sa všetky integrované krajiny zapájali do vytvárania spoločnej únie a zároveň pestovali svoju kultúrnu i národnú identitu. Úspech integrácie a jej pochopenie ako zavŕšenie procesu národnej emancipácie bude impulzom k rozvoju národného sebavedomia. Nemali by sme zabúdať na medzinárodnú spoluprácu a zároveň vytvárať vhodné prostredie pre kolektívne sebauvedomenie Európanov. Neakceptovanie kultúrnych pluralít a odmietanie multikulturalizmu patrí k závažným problémom súčasnosti. V dnešnej uponáhľanej spoločnosti sa zdá, že ľudia sú nahraditeľní, strácajú svoju „identitu“. V procese vývoja Európy nastáva intolerancia vo viacerých smeroch, následkom je vzájomné nepochopenie a izolácia. Medzinárodné konflikty, terorizmus, nacionalizmus patria dnes k problémom, pred ktorými možno len ťažko zatvárať oči.

Vzájomné pochopenie toho, ako úzko sú prepojené naše kultúry a obzvlášť pohnútky a záujmy každého občana ako individuálnej, svojbytnej bytosti, ktorá je však závislá od spoločnosti, je ďalšou cestou k lepšej spolupráci. Aj napriek všetkým odlišnostiam, ktorými sa vyznačujeme, nemôžeme zabudnúť na veci, ktoré nás spájajú ako jednu veľkú európsku rodinu. Rozličné kultúrne alebo náboženské tradície či odlišnosti nie sú dôvodmi, ktoré by nás mali rozdeľovať. Naopak, mali by nás podnecovať k hľadaniu spoločných rysov a k vytváraniu akéhosi spoločného kódexu pravidiel, rešpektovaného všetkými európskymi národmi.

Pri tvorbe európskej identity je dôležité nepodceňovať dôležitosť inštitúcií Európskej únie, pretože sú dôležitým faktorom pri tvorbe budúcej politickej identity. V spoločenstve, ktoré sa neustále rozširuje, je potreba národného vývinu nevyhnutná. Stáva sa základným predpokladom pre dostatočnú zrelosť na vstup do nadnárodného celku. Dosiahnuť vyrovnanosť a vyváženosť vo všetkých oblastiach - rovnako vo svete ekonomiky, medzinárodných i vnútroštátnych vzťahov - je jednou z úloh tohto politického celku. K úplnej vyváženosti však nemôže dôjsť bez spolupráce občianskych spoločností.

Podľa môjho názoru je dôležité vzájomné uznanie a akceptovanie jednotlivých kultúr. Je čas odhodiť masky a falošný stereotyp, ktorý preferujeme už dlhé roky. Pred nami je Európa plná nových možností a našou úlohou je spoločne vyriešiť ekonomické, ekologické i kultúrne problémy. Až keď sa zbavíme všetkých predsudkov, môže sa začať vytvárať nové povedomie a identita, nová Európa, kde budú chcieť všetci spoločným úsilím čeliť budúcnosti bez obáv.

Erika Göbölösová, II.A

Vek: 17 rokov

Škola: Stredná odborná škola

Cintorínska 4

950 50 Nitra

Bibliografia

Novosád, F. (19. 08 2003). *euractiv.sk*. Dostupné na Internete: Národná identita voči novým výzvam:
<https://euractiv.sk/analyzy/uncategorized/narodna-identita-voci-novym-vyzvam/>

Podoláková, K. (dátum neznámy). *www.aepress.sk*. Dostupné na Internete: PESTOVANIE
NÁRODNEJ IDENTITY VERZUS EURÓPSKA INTEGRÁCIA :
<http://www.aepress.sk/zurnal/full/oz0197b.pdf>